

§16a-miljøgodkendelse på husdyrbruget på adressen Nørbæk 22, 6950 Ringkøbing
06-12-2021

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Ejer af husdyrbruget på
Nørbæk 22
6950 Ringkøbing

Sagsbehandler
Frank Tolbøll
Direkte telefon
99741849
E-post
frank.tolboell@rksk.dk
Dato
06-12-2021
Sagsnummer
20-019660

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen
Nørbæk 22
6950 Ringkøbing

Virksomhedens art:	Svinebrug, Søer, IE-Brug
Matrikel nr.:	35a, Den nordlige Del, Velling
Betegnelse:	Husdyrbrug omfattet af §16 a i husdyrbrugsloven
Tilsynsmyndighed:	Ringkøbing-Skjern Kommune
Kvalitetssikret af:	Dorthe Juul

Åbnings- og telefontider
Mandag 10.00-17.00
Tirsdag-fredag 10.00-13.30

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	5
Oplysninger om husdyrbruget:	5
Meddelelse af miljøgodkendelse	6
Baggrund og kort resumé	6
Biaktiviteter	6
Afgørelsen	6
Vilkår for miljøgodkendelsen.....	8
Generelt.....	8
Nye og renoverede stalde	8
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier	8
Beholdere til flydende husdyrgødning.....	11
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	11
Beskyttelse i forhold til naboer	12
Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	14
Uheld og risici	14
Ophør.....	14
Nye særregler gældende for IE- husdyrbruget Nørbæk 22, 6950 Ringkøbing.....	15
Formalia	15
Lovgrundlag.....	15
Høring og offentliggørelse.....	16
Klagevejledning	18
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	19
Miljøkonsekvensrapport.....	22
Krav til miljøkonsekvensrapport.....	22
Gennemgang af miljøkonsekvensrapport	22
Miljøvurderingen	23
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	23
Beskrivelse af husdyrbruget.....	24
Lokalisering.....	27
Forbudszoner.....	27
Afstandskrav	27
Beskyttelseslinjer	28
Samlet vurdering af lokalisering.....	28

Påvirkning af landskab	28
Værdifulde kulturmiljøer	28
Bevaringsværdige landskaber:	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	30
Påvirkning af vilde planter og dyr	30
Ammoniak påvirkning af natur	30
Påvirkning af bilag IV-arter	33
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	34
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand	35
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand	38
Påvirkning af naboer	38
Lugt	39
Støj og rystelser	44
Lys	44
Fluer og skadedyr	45
Støv	45
Transport	45
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener	47
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)	47
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen	47
Miljøvurdering af IE-husdyrbrug	51
Udnyttelse af energi og råvarer	51
Substitution af særligt skadelige eller betænkelige stoffer	52
Optimering af produktionsprocesser	53
Miljøledelsessystem	53
Management/Godt landmandskab	53
Fodringsstrategi	54
Vand	55
Energi	55
Spildevand	56
Støj	56
Støv	56
Udbringning af husdyrgødning	57
Samlet BAT-vurdering	57
Iagttagelse af affaldshierarkiet	57
Særregler for IE-husdyrbrug	59

Miljøledelse.....	60
Oplæring af personale.....	60
Plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse.....	60
Beredskab.....	61
Hændelser og uheld.....	61
Foderblandings- og fodringsstrategi.....	62
Manglende overholdelse af vilkår.....	63
Årlige indberetning til kommunen.....	63
Ophør af aktiviteter.....	63
Alternative løsninger.....	63
0-alternativ.....	64
Egenkontrol.....	64
Konklusion.....	64
Bilag 1: Bygningsoversigt.....	65
Bilag 2: Afløbsplan.....	66
Bilag 3: Beredskabsplan.....	66
Bilag 4: Adresser inden for konsekvensradius.....	68
Bilag 5: Natur.....	69
Bilag 6: Affald.....	71

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Nørbæk 22 6950 Ringkøbing
Bedriftens adresse	Nørbæk 22 6950 Ringkøbing
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	Helle Borum Vestjysk Mobil: 29679435 E-mail: hbo@vestjysk.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer	7600021491
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	221080, indsendt d. 29-09-2020, ver. 3

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
Drægtighedsstald (2014)	2086	1691	Søer, golde, og drægtige	Løsgående Delvis spaltegulv	-
Farestald (2014)	1721	1215	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv	-
Farestalde før 2007, (incl. opført i 2009)	2780	1871	Søer, diegivende	Kassestier, fuldspaltegulv	-
Løbeafdeling (før 2007)	1243	670	Søer, golde, og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	-
Drægtighedsstalde før 2007	2612	2470	Søer, golde, og drægtige	Løsgående Delvis spaltegulv	-
Løbeafdeling (2014)	1230	402	Søer, golde, og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	-
Nye Staldafsnit					
Dybstrøelse, kalve	129	119	Flexgruppe, alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse	

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder	Flydende	3000	751	Teltoverdækning
Gyllebeholder	"	4415	1046	"
Fortank(afhentning biogas)	"	375	103	Fast låg

Meddelelse af miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 29-09-2020 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Nørbæk 22, 6950 Ringkøbing.

Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Nørbæk 22, 6950 Ringkøbing i henhold til husdyrbrugsloven §16a.

Kort resumé

Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget og omfatter en godkendelse af eksisterende produktionsarealer på husdyrbruget samt etablering af dybstrøelsesareal til kvæg, heste, får og geder i eksisterende stald.

50% reglen bruges i forbindelse med overholdelse af a for lugt.

Der anvendes følgende virkemidler til at reducere udledninger af ammoniak og lugt:

- Overdækning af gyllebeholdere
- Udegående dyr (kvæg)

Biaktiviteter

Ingen

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 35a, Den nordlige Del, Velling beliggende på adressen Nørbæk 22, 6950 Ringkøbing. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16a i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget uden markarealer og omfatter en udvidelse af husdyrbruget, samt indretning af dybstrøelsesareal til kvæg, heste, får og geder i eksisterende stald.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter følgende produktionsarealer i eksisterende stalde:

Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Søer, golde, og drægtige, Løsgående Delvis spaltegulv	4161
Søer, golde, og drægtige, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	1072
Søer, diegivende, Kassestier, delvis spaltegulv	1215
Søer, diegivende, Kassestier, fuldspaltegulv	1871
I alt	8319

Samt indretning af dybstrøelsesareal i eksisterende stald:

Dyretype og staldsystem	Prod. areal (m ²)	Total areal (m ²)
Flexgruppe, alle kvæg, heste, får og geder	119	129

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 221080 indsendt den 29-09-2020, version 3.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget Nørbæk 22, 6950 Ringkøbing meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Dispensation

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler i henhold til § 33 stk. 1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. dispensation til at fravige genekriteriet for lugt for enkeltboligen Klaptoftvej 5a jf. §31 nr. 1 og 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

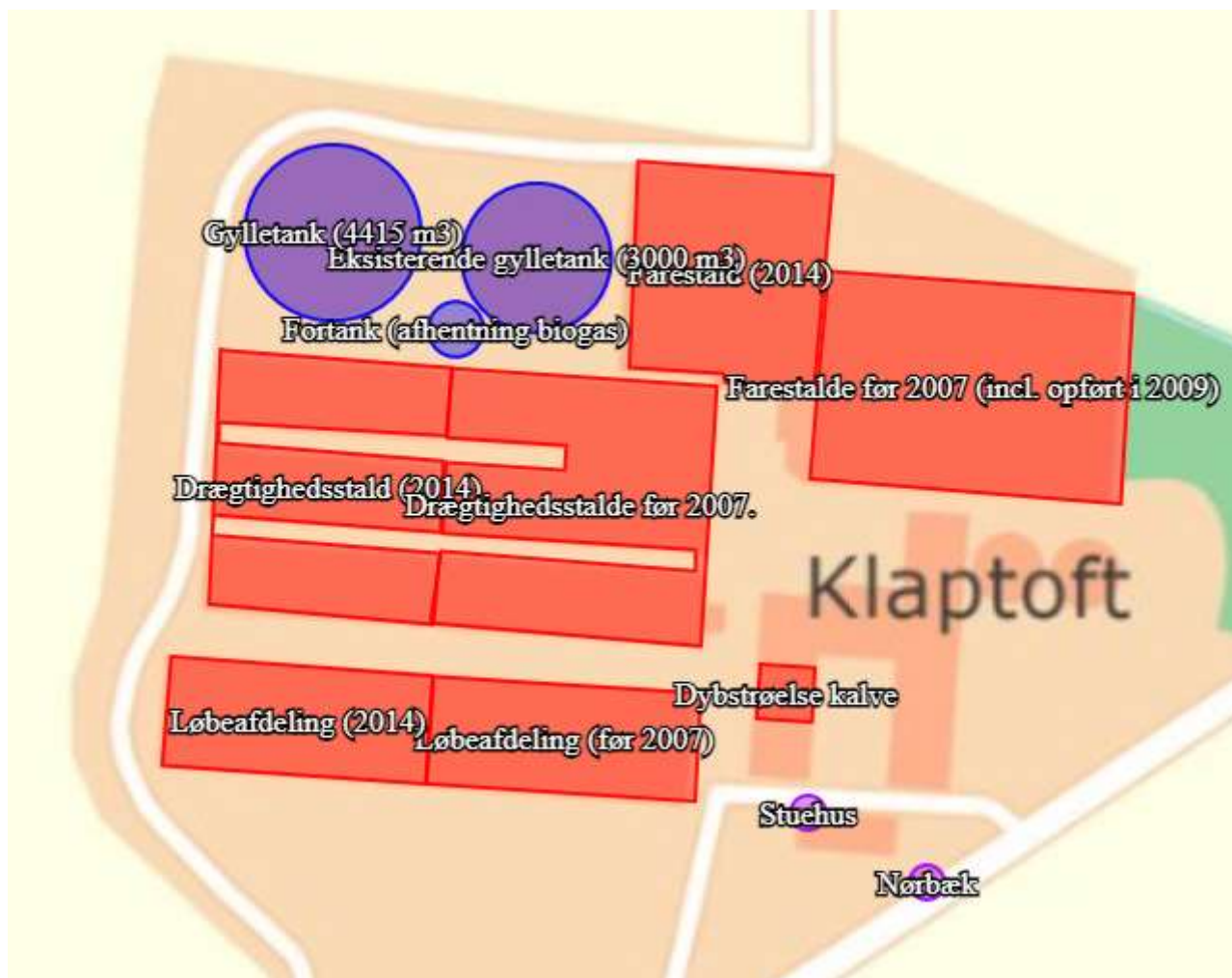
- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

Nye og renoverede stalde

- 6) Der må indrettes areal til dybstrøelse til kvæg, heste, får og geder på 129 m², hvor af produktionsarealet udgør 119 m². Stalden skal etableres med dybstrøelse

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

- 7) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

8) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Drægtighedsstald (2014)	2086	1691	Søer, golde, og drægtige	Løsgående Delvis spaltegulv
Farestald (2014)	1721	1215	Søer, diegivende	Kassestier, delvis spaltegulv
Farestalde før 2007, (incl. opført i 2009)	2780	1871	Søer, diegivende	Kassestier, fuldspaltegulv
Løbeafdeling (før 2007)	1243	670	Søer, golde, og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv

Drægtighedsstalde før 2007	2612	2470	Søer, golde, og drægtige	Løsgående Delvis spaltegulv
Løbeafdeling (2014)	1230	402	Søer, golde, og drægtige	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
Dybstrøelse, kalve	129	119	Flexgruppe, alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse

9) Alle husdyrbrugets kvæg skal gå minimum 5 mdr./år inden for husdyrbrugets udbringningsareal.

10) På husdyrbruget skal der anvendes teknologier til reduktion af ammoniakemission som angivet i tabellen nedenfor.

Enhed	Miljøteknologi	Effekt NH ₃ -N %
Lille gyllebeholder	Teltoverdækning	50
Store gyllebeholder	Teltoverdækning	50

Enhed	Driftsvilkår teltoverdækning
Teltoverdækning	<p>Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Det kan accepteres, at teltoverdækningen står åben i forbindelse med tømning og udbringning i en sammenhængende periode på max 1 uge når der køres gylle ud. Herefter skal teltoverdækningen lukkes.</p> <p>Skader på den faste overdækning skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der inden to hverdage efter skadens opståen indgås aftale om reparation. Kommunen underrettes straks herom.</p> <p>Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb.</p>

Beholdere til flydende husdyrgødning

- 11) Begge gyllebeholdere skal have fast overdækning i form af telt/ flydedug/betonlåg. Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal flydedug/telt lukkes.
- 12) Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

- 13) Der skal til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand træffes foranstaltninger som anført i tabellen nedenfor.

Vask af maskiner	Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.
Rengøring af arealer	Affald, foderrester, gødningsspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
Vedligeholdelse af anlæg	Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftafløb, skal altid være i driftsklar stand. Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.
Håndtering af gylle	Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles. Påfyldning af gyllevogne skal ske med vognmonteret pumpe, der har returløb til tanken eller på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
Opbevaringsanlæg generelt Kompost- og ensilageopbevaring	Ved etablering af kompost og ensilage i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.

Oplag af olie og medicin	<p>Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus.</p> <p>Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.</p> <p>Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.</p>
Affald	Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativ.

Beskyttelse i forhold til naboer

- 14) Der skal til beskyttelse imod væsentlige nabogener træffes foranstaltninger, som anført i tabellen nedenfor.

Fluer og skadedyr	<p>Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.</p> <p>Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.</p>																																
Lugt	Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.																																
Støj	Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer.																																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Dag</th> <th>Tidsrum</th> <th>db(A)</th> <th>Midlingstid</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Mandag - fredag</td> <td>07.00 - 18.00</td> <td>55</td> <td>8 timer</td> </tr> <tr> <td>Mandag - fredag</td> <td>18.00 - 22.00</td> <td>45</td> <td>1 time</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>07.00 - 14.00</td> <td>55</td> <td>7 timer</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>14.00 - 18.00</td> <td>45</td> <td>4 timer</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>18.00 - 22.00</td> <td>45</td> <td>1 time</td> </tr> <tr> <td>Søn- og helligdag</td> <td>07.00 - 22.00</td> <td>45</td> <td>1 time</td> </tr> <tr> <td>Alle dage</td> <td>22.00 - 07.00</td> <td>40</td> <td>½ time</td> </tr> </tbody> </table>	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid	Mandag - fredag	07.00 - 18.00	55	8 timer	Mandag - fredag	18.00 - 22.00	45	1 time	Lørdag	07.00 - 14.00	55	7 timer	Lørdag	14.00 - 18.00	45	4 timer	Lørdag	18.00 - 22.00	45	1 time	Søn- og helligdag	07.00 - 22.00	45	1 time	Alle dage	22.00 - 07.00	40	½ time
	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid																													
	Mandag - fredag	07.00 - 18.00	55	8 timer																													
	Mandag - fredag	18.00 - 22.00	45	1 time																													
	Lørdag	07.00 - 14.00	55	7 timer																													
	Lørdag	14.00 - 18.00	45	4 timer																													
	Lørdag	18.00 - 22.00	45	1 time																													
	Søn- og helligdag	07.00 - 22.00	45	1 time																													
Alle dage	22.00 - 07.00	40	½ time																														
Lavfrekvent støj,	Nedenstående grænser er for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 µPa), målt indendørs. Støjgrænserne gælder for ækvivalentniveauet over et tidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. Grænserne er gældende for impulsagtig lavfrekvent støj og infralyd. For støj/lydgrænser hvor der ingen impulser forekommer, skal der lægges 5 dB til nedenstående skema.																																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Anvendelse</th> <th>Tidsrum</th> <th>A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Anvendelse	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB																													
Anvendelse	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB																															

	Beboelsesrum	Aften/nat kl. 18.00-07.00 Dag kl. 07.00-18.00	15 20
	Kontorer, undervisnings- og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	25
	Øvrige rum	Hele døgnet	30
	Måling for lavfrekvent støj skal følge anvisningerne i afsnit 3.4 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og Vibrationer i eksternt miljø"		
Vibrationer	Nedenstående grænser er for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s. Vibrationsgrænserne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning Slow.		
	Anvendelse	Tidsrum	Vægtet acc. niv, L_{aw} i dB
	Boliger i boligområder	Hele døgnet.	75
	Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	Aften/nat kl. 18.00-07.00 Dag kl. 07.00-18.00	75 80
	Institutioner	Hele døgnet	75
	Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
	Ved måling til dokumentation for overholdelse af vibrationsgrænserne, skal anvisningerne i afsnit 4.3 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø" anvendes.		
Kontrol og målinger for støj/vibrationer	<p>Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støj- og vibrationsvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte.</p> <p>Måle- og beregningspunkter fastsættes efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.</p> <p>Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støj- og/eller vibrationsreduktion ned til de fastsatte grænseværdier og med tidsplan for gennemførelse.</p> <p>Ved målinger/beregninger for støj og/eller vibrationer, udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støj- og/eller vibrationsreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.</p>		
Lys	<p>Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.</p> <p>Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.</p>		
Støv	<p>Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.</p>		

Transport	Under transporten skal flydende husdyrgødning opbevares i lukkede tanke og fast husdyrgødning skal overdækkes.
Døde dyr.	Døde dyr skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 16) Dokumentation i form af logbog, kvitteringer og opbevaringsaftaler opbevares i mindst 3 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.
- 17) Husdyrbrugets årlige vand- og energiforbrug skal registreres, og registreringen, for perioden siden Ringkøbing-Skjern Kommunes seneste tilsyn, skal kunne fremvises på forlangende i forbindelse med tilsyn

Uheld og risici

- 18) Stoffer og produkter, som er mærket med akut toksicitet eller fare for vandmiljøet, må ikke uden forudgående tilladelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune anvendes i større mængder end det fremgår af vejledningen til de pågældende produkter eller til formål der ikke er normale på et husdyrbrug.
- 19) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.
- 20) Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 21) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Ophør

- 22) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.

Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål, uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

Nye særregler gældende for IE- husdyrbruget Nørbæk 22, 6950 Ringkøbing

Miljøledelse, oplæring af personale, plan for regelmæssig kontrol, fodringskrav vilkår m.m. til IE husdyrbrug er blevet omfattet af generel lovgivning i forbindelse med ændring af godkendelsesbekendtgørelsen pr. 1. januar 2020. Herunder gælder, at IE-brugene årligt senest den 31. december skal indsende informationer til kommunen om følgende (§50):

Krav om indberetning	<ul style="list-style-type: none">• Logbøger for miljøteknologi• Dokumentation for miljøledelsessystem (§43, stk. 3)• Logbog for gennemførte kontroller (§44, stk. 5)• Dokumentation for overholdelse af fodringskrav (46, stk. 1-3)
-----------------------------	---

Da husdyrbruget på Nørbæk 22, 6950 Ringkøbing er et IE-brug skal ovennævnte særregler overholdes på det tidspunkt hvor godkendelsen meddeles.

Nedenfor er de nye særregler, der gælder for IE-brug kort beskrevet (Kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)

Krav til IE-brug	IE-brug skal være opmærksom på særlige regler: <ul style="list-style-type: none">• Krav om oplæring af personale og udarbejdelse af oplæringsmateriale.• Krav om udarbejdelse af plan for reparation og vedligeholdelse af udstyr.• Krav om fasefodring.• Krav om anvendelse af energieffektiv belysning.• Krav om reduktion af støvemissioner fra staldanlægget.• Underretningspligt ved manglende overholdelse af miljøgodkendelses vilkår. Den driftsansvarlige skal straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes og straks underrette Ringkøbing-Skjern Kommune.• Krav om årlig indberetning, hvor der skal indsendes logbøger for eventuel miljøteknologi, dokumentation for miljøledelsessystem, logbog for gennemførte kontroller og dokumentation for overholdelse af fodringskrav• Særlige krav ved ophør af IE-brug.
-------------------------	--

Formalia

Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet og IE-direktivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Miljøgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for miljøgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2021-2033
- Husdyrbrugsloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 2256 af 29. december 2020
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 1451 af 21. juni 2021. (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om anvendelse af gødning nr. 1551 af 2. juli 2021.
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 240 af 13. marts 2019 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1595 af 6. december 2018
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2159 af 9. december 2020 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Ansøgningsmaterialet har været offentliggjort i 3 uger på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug fra den 05-10-2020 til den 26-10-2020, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 30 dages høring hos ansøger, konsulent, naboer og ejere og beboere på ejendomme med boliger/bygninger indenfor konsekvenszonen fra 13-09-2021 til 13-10-2021

Naboer: Ejere og beboer af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 979 meter

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at udvidelser/ændringer på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den/de matrikler, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der indkommet følgende 2 høringssvar:

1) ” Jeg kan se på det fremsendte materiale, at gylletankene står med åbne teltlåger/dug, derfor skal der også stilles krav om montering af neddykket påfyldningsstuds på de gylletanke der modtager gylle fra biogasanlæg, så teltdug ikke åbnes og tanken påfyldes ad denne vej, da de krav der er stillet i miljøgodkendelsen ikke kan overholdes ved denne metode(spild af gylle når påfyldningsarmen tilbageføres til tankvognen)”

2) ”

1. I forbindelse med transport af gylle til og fra ejendommen skal det ændre til, det kun køres indenfor normal arbejdstid kl. 0600 til kl. 2200. Og ingen udkørsel om søndagen.

Vi er flere gange om året generet af gyllekørsel med store traktorer og gyllevogne sent om aftenen og henover midnat, der kører lige forbi vores ejendom der ligger helt ud til vejen. Det er ikke hensigtsmæssigt når vi rent faktisk gerne vil sove på det tidspunkt, da maskinerne larmer en hel del.

De store hjul på maskinerne laver voldsomme vibrationer, hvilket tydeligt mærkes og efterhånden ses i form af revner i murværket på vores hus, hvilket forsikringen ikke dækker.

Der kunne også sættes loft på størrelsen af køretøjerne således at vibrationerne nedsættes.

Igennem de 19 år vi har boet her er transporterne blevet mange flere og meget større. Mens vejen ikke er blevet bredere eller på anden måde gjort egnet til dette. Det ville være ønskeligt med en 60 km/t begrænsning af samme årsag, da Nørbæk har rigtig mange sideveje hvilket gør at FL § 42 stk. 5 vil være muligt og anbefalelsesværdigt.

2. Der er flere gange set døde dyr henlagt udenfor den beholder som DAKA har til samme formål. Det kan ikke være hensigtsmæssigt idet ræv med mere således har adgang til disse døde dyr. Særligt nu hvor man frygter svinepest.

3. Et sidste punkt. Der ses på jeres kortudsnit, at der kun er 2 fodersiloer. Der er i virkeligheden 3 fodersiloer. Jeg blev gjort bekendt med fra kommunens side at det var et vandreservoir de var ved at lave, da de byggede den. Men der kom en silo med inddæmning omkring.

”

Ejer har følgende bemærkning til høringssvar 1:

” Der er monteret studser til biogasselskabet på alle tanke, så lugerne står kun åbne når vi kører gylle ud.”

Kommunens kommentar til høringssvar 1:

Der er i nærværende miljøgodkendelse sat vilkår til pumpning af gylle til gyllebeholder. Det er kommunens vurdering, at anlægget opfylder gældende krav. Driften af anlægget bliver kontrolleret via miljøtilsyn på ejendommen.

Ejer har følgende bemærkning til høringssvar 2:

Transport:

Nørbæk er en offentlig vej og adgangen ad vejen er ikke reguleret af en miljøgodkendelse.

Offentlige veje kan benyttes af alle hele døgnet og alle ugens 7 dage.

Om kommunen eller andre myndigheder vurderer, at der skal opsættes skilt med hastighedsbegrænsning forbi Nørbæk 20 forholder vi os ikke til. Det er ikke op til os at afgøre.

Døde dyr:

Vi beklager meget, hvis det har været tilfældet, at der har ligget døde dyr udenfor kadaverkappe og kølecontainer. Vi vil bestræbe os på, at det ikke kommer til at ske igen.

Siloer/forsinkelsesbassin:

Der er søgt og givet tilladelse både til opførelsen af den 3 fodersilo og til forsinkelsesbassinet. Begge er lovligt etablerede.

At de ikke fremgår af kortene i ansøgning om miljøgodkendelse beror på, at der ikke på ansøgningstidspunktet var luftfotos der var så nye, at de fremgik. Det er der nu (foreløbige fotos – 2021 forår).

Kommunens kommentarer til høringssvar 2:

Transport:

Færdsel på Nørbæk, som er en offentlig vej, reguleres via færdselsloven.

Døde dyr:

Der er stillet vilkår om opbevaring og bortskaffelse af døde dyr i miljøgodkendelsen.

Siloer/forsinkelsesbassin:

Der er givet tilladelse til i alt 4 kornsiloer samt forsinkelsesbassin.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 06-12-2021 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 03.01.2022.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En godkendelse efter § 16a i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der

ikke foreligger et byggeri anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet miljøgodkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

Godkendelser af IE-husdyrbrug tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik. Den første regelmæssige revurdering foretages, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt

Godkendelsen skal dog uanset ovenstående tages op til revurdering, hvis der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen skal tilrettelægges, så husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-tidende.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Fagleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Frank Tolbøll
Miljømedarbejder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger:

Konsulent: Helle Borum, e-mail: hbo@vestjysk.dk

Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 979 meter

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent Helle Borum, e-mail: hbo@vestjysk.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, e-mail: senord@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk,
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsraadet.dk

Miljøkonsekvensrapport

Ansøgningen om miljøgodkendelse skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen omfatte en miljøkonsekvensrapport, idet der er tale om en ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven.

Krav til miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapporten skal mindst omfatte:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
 - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
 - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og tillige oplysninger om foranstaltninger ved ophør, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.

- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Ansøger skal ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger.

Ansøgers oplysninger i miljøkonsekvensrapporten, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Gennemgang af miljøkonsekvensrapport

Ringkøbing-Skjern Kommune skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gennemgå miljøkonsekvensrapporten med inddragelse af den fornødne ekspertise og kan i fornødent omfang indhente yderligere oplysninger fra ansøger til opfyldelse af kravene.

Miljøkonsekvensrapport, ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk, BAT-redegørelse og beredskabsplan er gennemgået.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at ansøger og dennes konsulent har leveret tilstrækkelige oplysninger til, at der kan gennemføres en miljøvurdering af det ansøgte.

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse efter § 16 a i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter overgang til stipladsmodellen samt etablering af dybstrølesstald i eksisterende bygning Husdyrbrugets produktion af kvæg øges med opførelse af den nye stald.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at etablering af areal med dybstrøelse til kvæg er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ansøgt drift

Stalde og produktioner Ansøgt drift						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem		Produktionsareal m ²
Drægtighedsstald (2014)	2086	Mekanisk ventilation	6 m	(#325864) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1691
Farestald (2014)	1721	Mekanisk ventilation	6 m	(#325866) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1215
Farestalde før 2007 (incl. opført i 2009)	2780	Mekanisk ventilation	6 m	(#325868) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	1871
Løbeafdeling (før 2007)	1243	Mekanisk ventilation	6 m	(#325871) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	670
Drægtighedsstalde før 2007.	2612	Mekanisk ventilation	6 m	(#325874) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	2470
Dybstrøelse kalve	129	Naturlig ventilation	3 m	(#325909) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	5	119
Løbeafdeling (2014)	1230	Mekanisk ventilation	6 m	(#325877) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	402
Sum						8438

Områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, medregnes ikke som produktionsareal.

Følgende arealer er fratrukket de enkelte staldafsnit. De fratrukne arealer består i alle staldafsnit af gangarealer, inventar og foderkrybber.

Staldafsnit

Drægtighedsstald (2014)

Fratrukket areal

395 m²

Farestald (2014)

506 m²

Farestalde (før 2007 incl. opført i 2009)

909 m²

Løbeafdeling (før 2007)

573 m²

Drægtighedsstalde (før 2007)

142 m²

Dybstrøelse kalve

10 m²

Løbeafdeling (2014)

828 m²

Imellem drægtighedsstaldene er etableret overdækning af udleverings- /overflytningsrum. Dette areal tæller ikke med i produktionsarealet.

Nudrift

Stalde og produktioner Nudrift						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem		Produktionsareal m ²
Drægtighedsstald (2014)	2086	Mekanisk ventilation	6 m	(#325879) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1691
Farestald (2014)	1721	Mekanisk ventilation	6 m	(#325880) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1215
Farestalde før 2007 (incl. opført i 2009)	2780	Mekanisk ventilation	6 m	(#325881) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	1871
Løbeafdeling (før 2007)	1243	Mekanisk ventilation	6 m	(#325883) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	670
Drægtighedsstalde før 2007.	2612	Mekanisk ventilation	6 m	(#325885) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	2470
Løbeafdeling (2014)	1230	Mekanisk ventilation	6 m	(#325887) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	402
Sum						8319

Nudriften tager udgangspunkt i tillæg til miljøgodkendelse fra 2013. Den giver tilladelse til 2990 årssøer med smågrise indtil 7,2 kg.

Tidligere godkendelser:

8-års drift

Stalde og produktioner 8 års drift 2009						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem		Produktionsareal m ²
Farestalde før 2007 (incl. opført i 2009)	2780	Mekanisk ventilation	6 m	(#325882) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	1871
Løbeafdeling (før 2007)	1243	Mekanisk ventilation	6 m	(#325884) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	670
Drægtighedsstalde før 2007.	2612	Mekanisk ventilation	6 m	(#325886) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	2470
Sum						5011

8 års driften tager udgangspunkt i miljøgodkendelse fra 24-01-2008

Gødningsoptbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Eksisterende gylletank (3000 m ³)	Flydende			4 m x 31 m	751
Gylletank (4415 m ³)	Flydende			4 m x 30,9 m	1046
Fortank (afhentning biogas)	Flydende				103
Nudrift					
Eksisterende gylletank (3000 m ³)	Flydende			4 m x 31 m	751
Gylletank (4415 m ³)	Flydende			4 m x 30,9 m	1046
Fortank (afhentning biogas)	Flydende				103
8 års drift					
Eksisterende gylletank (3000 m ³)	Flydende			4 m x 31 m	751

I 2016 er der givet tilladelse til etablering af ny gyllebeholder på 4415 m³

Opbevaringsanlæg med miljøteknologi

Lagernavn	Beskrivelse af miljøteknologi	NH ₃ -N effekt (%)
Ansøgt drift		
Eksisterende gylletank (3000 m ³)	Navn: OverdaekningFast EffektNh3 = [50]	50,0
Gylletank (4415 m ³)	Navn: OverdaekningFast EffektNh3 = [50]	50,0
Fortank (afhentning biogas)	Låg	50,0
Nudrift		
Eksisterende gylletank (3000 m ³)	Navn: OverdaekningFast EffektNh3 = [50]	50,0
Gylletank (4415 m ³)	Navn: OverdaekningFast EffektNh3 = [50]	50,0
8 års drift - Ingen data		

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Ejendommen leverer gylle til Nature Energy, Videbæk og får kun den mængde retur på ejendommen, som der er plads til. Resten beholdes på biogasanlægget. Dermed er der tilstrækkeligt kapacitet.

Loven kræver minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, hvilket er overholdt.

Dybstrøelsen fra kalvene går direkte fra stald til Biogas – Nature Energy, Videbæk

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering og opbevaring af husdyrgødning, er tilstrækkelig til beskyttelse af omgivelserne.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra nybyggeri/bygning, hvor ændringen eller udvidelsen sker
By - og sommerhuszoner	50 meter	>50 meter
Lokalplanområder	50 meter	>50 meter
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	>50 meter
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	>10 meter

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen. Dette indebærer bl.a., at bestående anlæg kan repareres og i et vist omfang renoveres uden de opfattes som nye. Egentlige tilbygninger eller udvidelser vil dog være omfattet af forbudsbestemmelsen, herunder f.eks. ombygning fra ko- til svinestald. Det samme gælder f.eks. markante skift i dyretype, såsom fra ridestald til fårestald.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	>25 meter
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	>50 meter
Vandløb, dræn og søer * ¹	15	>15 meter
Offentlig vej, privat fællesvej	15	>15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25 meter
Beboelse på samme ejendom * ²	15	>15 meter
Naboskel* ³	30	<30 meter

*¹ Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*2 Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

*3 Afstanden til naboskel mod nord er ikke overholdt, med der er givet dispensation hertil i miljøgodkendelse fra 2013

De øvrige lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		x	Skove		x
Strand		x	Fortidsminder		x
Søer		x	Kirker		x
Vandløb	x				

En del af husdyrbruget ligger indenfor åbeskyttelseslinien. Byggeri, der er erhvervmæssigt nødvendigt for landbrugserhvervet, er ikke omfattet af forbud mod opførelse inden for åbeskyttelseslinien. Der bygges ikke nyt indenfor åbeskyttelseslinien.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Værdifulde kulturmiljøer

Husdyrbruget ligger udenfor men tæt på de værdifulde kulturmiljøer Klapmølle og Klapbro. Klapmølle har der været vandmølle siden middelalderen, nu er der dambrug på stedet. Klapbro er et gammelt overfartsted med bro og brohus. Bygningen på stedet er fra 1800 tallet.

2003 Kulturarvsarealer af regional betydning

Journal nr.:

Ringkøbing Museum

Ved markrekognosceringer i årene omkring 1990 fandtes opløjede sten, lergulve og en del potteskår på en lokalitet kaldet Koustrup (sb. 23). Bebyggelsessporene er fra middelalderen. På luftfotos fra 1992 og 1993 kan udskilles fem gårdstomter beliggende langs en endnu eksisterende vej. Desuden ses i området lange grøftforløb, der tolkes som toftegrænser. I 1992 undersøgte den vestligste af tomterne og i årene 1994-96 udgravedes det meste af et gårdsanlæg bestående af beboelseshus, økonomibygning og grøfter. Genstandsmaterialet viste en funktionstid fra 1100tallet til 1300tallet. Bebyggelsen er formodentlig en middelalderlig torp, Koustrup, der synes at være nedlagt engang i 1300tallet. Stednavnet har dog levet videre, og det er sandsynligt, at bebyggelsen i senmiddelalderen "genopstod" som en række gårdsanlæg et par hundrede meter syd for det middelalderlige Koustrup. Den vej, der endnu i dag løber gennem bebyggelsen, har nok ført gennem sognets nordlige del fra vest mod øst, hvor den middelalderlige Klappmølle med den tilhørende bebyggelse, Klappoft, har ligget. Stednavnene nævnes i skriftlige kilder fra 1400tallet. Under den udgravede gårdstomt fandtes svage spor af en lille bygning, der på baggrund af en del flintafslag dateres til stenalder. Ved pløjning dukker sten, lergulve og potteskår op

Udpegningen af værdifulde kulturmiljøer i kommuneplanen udelukker ikke, at landskabet videreudvikles, men udpegningerne sikrer, at udviklingen sker med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger i landskabstypen Ringkøbing landbrugslandskab. Landskabsområdet ligger i den nordlige halvdel af kommunen og grænser ned til Ringkøbing Fjord. Landskabsområdet omfatter størstedelen af hovedcenterbyen Ringkøbing og det bynære landbrugslandskab samt lavbundsområder. Landskabsområdet ligger i overgangen mellem en stor smeltevandsslette og Skovbjerg Bakkeø mod øst. Landskabsområdet er geologisk set en del af Skovbjerg Bakkeø. Landskabet består hovedsagelig af et småbakked terræn med små vandløb og mange drækanaler (billede 1). Terrænet er fladt i den sydlige del af landskabsområdet og omfatter et marsklandskab. Der er her særlige udsigter over marsklandskabet og Ringkøbing fjord (billede 3). Landskabsområdet består af drænede og opdyrkede lavbundsområder og små til middelstore marker, som er opdyrket hede. Bebyggelsen ligger langs veje, og hegn og småbevoksninger er spredt i landskabet. (billede 2). Landskabet rummer en stor vindmøllegruppe ved Nørhede til Hjortmose, solcelleanlæg samt industrianlæg i Ringkøbing. Der er afgrænset ét delområde i landskabsområdet. Delområdet Velling Plantage omfatter flere plantager, hvor Velling Plantage er den største. Delområdet indeholder små dyrkede marker, men er domineret af skov

Bygningsbeskrivelse

Der opføres ikke nybyggeri i forbindelse med ændringen af dyreholdet. Husdyrbruget vil derfor fremstå uændret.

Beplantning:

Der findes eksisterende afskærmende beplantning omkring stalde og opbevaringslagre på nær mod sydøst, hvor der er indkig til kornsiloer, ældre staldbygninger og stuehus.

Landskabet er et åbent landbrugslandskab, hvor spredte læhegn/skovbevoksninger adskiller marker og den spredte bebyggelse i området ligger i forbindelse med eksisterende beplantning (som øer på en flade).

Det betyder, at der er få udsigts- og indsigtslinjer i landskabet.

Ejendommen er delvis skjult mod syd, vest, nord og nordøst af læhegn eller lignende.

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfladen og skabe et harmonisk anlæg.

Især beplantningen op til og omkring bygningerne har betydning for helhedsbilledet i forhold til omgivelser og landskabet. Sammen med stillingtagen til materialer og farver er beplantning vigtigt for staldanlægs miljø ude og inde samt for den visuelle opfattelse af byggeriet i sig selv og i tilknytning til dets omgivelser.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk.1, nr. 1 heder og overdrev inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig

om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følger af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Det nærmeste Kategori 1-Naturområde ligger ca. 2,1 km sydvest for de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er rigkær (naturtypen 7230). Området er en del af habitatområde Ringkøbing Fjord/nr 7230.

Tålegrænsen for naturområdet vurderes til at være mellem 15- 30 kg N/ha/år.

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) i 2018 beregnet til 9,6 kg N/ha/år i området omkring naturarealet.

En beregning af ammoniakdepositionen til naturområdet viser, at totaldepositionen til naturområdet fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,1 kg N pr ha. pr. år.

Da den totale ammoniakbelastning fra det samlede ansøgte anlæg på kategori 1 naturområdet ligger under 0,2 kg N pr. ha. år, er det ikke påkrævet, at vurdere nærmere på eventuel kumulation med andre husdyrbrug.

Beskyttelsesniveauet for det konkrete naturområde er fastsat til 0,2 kg N /ha/år og er overholdt ifølge beregningerne fra ansøgningen.

Den ansøgte drift af anlægget, vurderes ikke at ville påvirke det pågældende habitatområde og dets udpegningsgrundlag på en måde, der hindrer målopfyldelse for habitatområdet, og det kan ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af området, selv om beskyttelsesniveauet er overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

I kraft af den store afstand til området (mere ned 3 km), er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug, ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af det nærmeste Kategori 2-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 2 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 2 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret moser og enge. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Merbelastning Kg N/ha (ansøgt i forhold til:)		Målsætning i Kommuneplan
			Nudrift	8-årsdrift	
Eng	750 m	NØ	0,0	0,3	C
Mose	1330 m	NØ	0,0	0,1	C
Mose	630 m	S	0,0	0,1	C
Eng	400 m	NØ	0,0	0,8	C

Mose	440 m	SØ	0,0	0,2	C
Pot. ammoniakfølsom skov	800	S	0,0	0,1	-

Der er tre overordnede målsætninger for naturbeskyttelsesområderne i kommuneplanen (Kommuneplanen kan ses på www.rksk.dk):

	A-målsatte	B-målsatte	C-målsatte
Mål	Områderne bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne	Der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv	Der arbejdes for at bevare en god biologisk tilstand af de målsatte områder

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Baggrundsbelastningen lå i 2018 på 14,7 kg N/ha/år. De nærmeste marker ligger ca. få meter fra naturområdet/erne. Da der som hovedregel, generelt er krav om nedfældning af flydende husdyrgødning i sort jord og på græsmarker, vurderes markbidraget, at være væsentligt under 1 kg N/ha/år. En yderligere belastning af området større end 1 kg N/ha/år vurderes at være væsentlig.

Ammoniakfølsomme skove:

Der er registreret potentielt ammoniakfølsomme skov – naturlig lysåben tilgroet areal inden for 1.000 meter fra husdyrbruget. Ammoniakfølsomme naturligt tilgroet lysåbne skove, er skove, der er vokset op af sig selv på et naturareal fx tidligere hede, mose eller overdrev. Dette bygger på en analyse af § 3 beskyttede arealer, med et trækronedække på ned til 10-20 %. Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til skoven på 0,0 kg N /ha/år.

Idet merbelastningen ligger under 1 kg/N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en ændring af skovens tilstand.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern Kommune:

- Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringingsarealerne:
- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Bæver: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb eller søer, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget. Har sin hovedaktivitet i et kerneområde, hvor dæmninger og bæverbo kan observeres - som oftest nær pilebuske, birk, bævreasp og røn.
- Ulv: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af krondyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter, heriblandt grøn kølleguldsmed: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer. Padder påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter [§§ 16 a](#) og [16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., indrettes således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet. Det er kommunens vurdering, at når stalderne er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Stalderne er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand, jf. afløbsplanen i bilag 2.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Dybstrøelse afhentes direkte ud fra stald og køres til biogas i Videbæk

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Svinefoderet opbevares i fodersiloer i foderlade samt i de 4 udendørs fodersiloer og 3 amerikanersiloer. Kreaturfoder og halm opbevares i bygning 8. Der anvendes halm til rodemateriale ved grisene og halm til strøelse ved kreaturerne.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Nørbæk 22, 6950 Ringkøbing er samlet i nedenstående tabel.

Sanitært spildevand
Definition og krav: Afløb fra toilet og køkken i driftsbygninger, skal afledes til et godkendt spildevandssystem. Der skal ansøges om særskilt godkendelse. Håndtering på husdyrbruget: Der er toilet i stald, som er tilsluttet godkendt nedsivningsanlæg.
Regnvand
Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb. Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Håndtering på husdyrbruget: Eksisterende tagflader er opgjort til 12.900 m ² . Herudover samles regnvand fra ca. 600 m ² befæstet areal. Regnvand fra tage og befæstet areal ledes gennem faste ledninger til forsinkelsesbassin med med udløb til Venner Å. Se bilag 2.
Spildevand fra vaskeplads
Definition og krav: Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken. Håndtering på husdyrbruget: Der rengøres ikke marksprøjter på ejendommen, idet sprøjtearbejdet udføres af maskinstation.

Der henvises desuden til afløbsplan i bilag 2.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og fyringsolie og smøreolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i maskinhuset i en overjordiske tank på 1.200 liter. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tanken er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tanken. Der tankes maskiner fra tanken. Der er derudover en 2.500 l olietank ved rampen udenfor farestalden. Fyringsolie anvendes til opvarmning/udtørring af staldene ifm. vask. Smøreolie anvendes til traktorer og

maskiner, og opbevares i 200 liter tromler i maskinhuset, de er ligeledes placeret på fast bund uden afløb. Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af pesticider og rengøringsmidler. Det er minimalt hvad der anvendes af rengøringsmidler. Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere.

Der opbevares ikke sprøjtemidler til markbrug eller kemikalier da alt sprøjtearbejde udføres af maskinstation.

Lille mængde Roundup til sprøjtning af udenomsarealer, vil i nogle tilfælde blive opbevaret i forrummet til stald. Farligt affald bortskaffes til Modtagestation Vestjylland I/S eller til anden af kommunen godkendt modtager. Medicinrester inkl. tomme vaccine- og medicinflasker og brugte kanyler afleveres hver måned via dyrlægen. Opbevares i spande i servicerum i forestald. Returordning via apotek/dyrlæge.

Ringkøbing-Skjern Kommune kan oplyse, at generelt skal opbevaring ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø og grundvand. Det betyder i praksis, at der ikke må være afløb fra opbevaringsrum, med mindre det fører til en opsamlingsbeholder. Det betyder også, at gulvet skal være med tæt bund. Spild skal suges op med f.eks. kattegrus eller savsmuld og afleveres til en genbrugsstation.

Påvirkning af grundvand

Den nordlige del af anlægget ligger i område med særlige drikkevandsinteresser og den sydlige del af anlægget ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

Husdyrbruget ligger ikke indenfor boringsnære beskyttelsesområder, nitratfølsomt indvindingsområde, eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde.

Håndtering og opbevaring af affald

Ansøger har indsendt en oversigt over affaldstyper og kemikalier, og hvordan de opbevares og bortskaffes. Oversigten kan ses på bilag 6.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Ansøger oplyser:

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Der er ingen kemikalier på ejendommen.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsvivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme

og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. Det nærtliggende dambrug alarmeres omgående. Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Kommunen vurdering:

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Som IE-brug er der særlige forhold som beredskabet skal leve op til. Se under særregler for IE-brug.

I forbindelse med denne miljøgodkendelse, udarbejdes der en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelser-, lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
 - Boligformål
 - Blandet bolig og erhvervsformål
 - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulativ	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Klaptoftvej 5A 	0	NY	289,7	289,7	282,6	Nej
Stald: Farestalde før 2007 (incl. opført i 2009)		NY (ansøgt)	94,5	94,5	238	Ja
		NY (nudirigt)	94,5	94,5	-	-
		FMK (ansøgt)	73,7	73,7	238	Ja
		FMK (nudirigt)	73,7	73,7	-	-
+ Stald: Farestald (2014)		NY (ansøgt)	139	139	243,9	Ja
		NY (nudirigt)	139	139	-	-
		FMK (ansøgt)	94,6	94,6	243,2	Ja
		FMK (nudirigt)	94,6	94,6	-	-
+ Stald: Dybstrøelse kalve		NY (ansøgt)	139	139	243,9	Ja
		NY (nudirigt)	139	139	-	-
		FMK (ansøgt)	94,6	94,6	243,2	Ja
		FMK (nudirigt)	94,6	94,6	-	-
+ Stald: Drægtighedsstalde før 2007.		NY (ansøgt)	188	188	259,3	Ja
		NY (nudirigt)	188	188	-	-
		FMK (ansøgt)	153,4	153,4	287	Ja
		FMK (nudirigt)	153,4	153,4	-	-
+ Stald: Løbeafdeling (før 2007)		NY (ansøgt)	221,4	221,4	267,6	Ja
		NY (nudirigt)	221,4	221,4	-	-
		FMK (ansøgt)	173,7	173,7	300,3	Ja
		FMK (nudirigt)	173,7	173,7	-	-
+ Stald: Drægtighedsstald (2014)		NY (ansøgt)	270,3	270,3	277,6	Ja
		NY (nudirigt)	270,3	270,3	-	-
		FMK (ansøgt)	200,3	200,3	312,6	Ja
		FMK (nudirigt)	200,3	200,3	-	-
+ Stald: Løbeafdeling (2014)		NY (ansøgt)	289,7	289,7	282,6	Nej
		NY (nudirigt)	289,7	289,7	-	-
		FMK (ansøgt)	210	210	319,1	Ja
		FMK (nudirigt)	210	210	-	-
Njrbæk 19 	0	NY	289,7	231,8	344,9	Ja
Rydbjergvej 22 	0	NY	656,8	591,1	1831,3	Ja
Den nordlige Del, Velling 	0	NY	872,9	872,9	3468,7	Ja

6.2.1 Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispersion (jf. § 33 ("50 % reglen")).

Beregningen viser, at den korrigerede geneafstand er større end den vægtede gennemsnitsafstand for naboejendommen Klaptoftvej 5a. Genekriteriet er overholdt for de øvrige naboejendomme, samlet bebyggelse og byzone.

Det betyder, at genekriterie ikke er overholdt til Klaptoftvej 5a, men at der kan søges om dispensation jf. §33 (50 % reglen).

Det ansøgte projekt indebærer, at den nuværende svinebesætning fortsætter i de eksisterende stalde som hidtil. Den søgte drift efter stipladsmodellen medfører ikke et forøget lugtbidrag til omgivelserne, men det er en ændret måde at beregne lugt på, som i flere tilfælde betyder, at 50%-reglen kommer i anvendelse.

Ammekøer og kalve vil være på græs en stor del af året, og den nye dybstrøelsesstald skal stå tom mindst 5 måneder om året. Det betyder, at den ikke indgår i lugtberegningen.

Da projektet ikke medfører et forøget lugtbidrag fra det samlede staldanlæg, eller fra hver af de enkelte stalde, og da afstanden til nærmeste nabobeboelse er mere end 50 % af den beregnede lugtgeneafstand, anmoder ansøger Ringkøbing-Skjern Kommune om at anvende muligheden for at fravige lugtbeskyttelsesniveauet som fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30 ved bekendtgørelsens § 32, stk. 1.

Ringkøbing-Skjern Kommune har i særlige tilfælde mulighed for at fravige geneniveauerne hvis nedenstående 2 kriterier er opfyldt:

1. Den vægtede gennemsnitsafstand til byzone, samlet bebyggelse, enkeltboliger m.v. (genekategori 1-3) er mere end 50 % af den beregnede geneafstand for alle kombinationer af staldafsnit på husdyrbruget.
2. Derudover må lugtemissionen i de enkelte staldafsnit ikke forøges, medmindre
 - lugtemissionen samtidig reduceres tilsvarende eller mere i et andet staldafsnit, der ligger tættere på de berørte områder og beboelsesbygninger, eller
 - afstanden fra det staldafsnit, hvor emissionen forøges, er mindst 200% af den ukorrigerede geneafstand, beregnet på baggrund af alle staldafsnit på husdyrbruget.

Husdyrgodkendelse.dk beregner automatisk afstandene for alle kombinationer af staldanlæg og angiver geneafstanden og gennemsnitsafstand for worst case sammensætningen af staldanlæg. Det fremgår af nedenstående tabel, at kriterie 1 er opfyldt.

Bebyggelse/område	Vægtet gennemsnitsafstand (meter)	Beregnet geneafstand (meter)	Gennemsnitsafstand % af geneafstand
Klaptoftvej 5a	282,6	287,7	98,2

Kriterie 2 er ligeledes opfyldt idet der ikke ændres i de eksisterende produktionsarealer til svin og der er i alle staldanlæg er tilladelse til den samme produktionen.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, at kriterierne for brug af 50% reglen er opfyldt i ansøgningen og meddeler hermed dispensation til opfyldelse af genekriterie for lugt til Klaptoftvej 5a.

Konsekvenszone: 979 meter

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt (med brug af 50% reglen for beregning af geneafstand til Klaptoftvej 5a), vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift

Staldafsnit								
Drægtighedsstald (2014)	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	325864	0	9976,9	12006,1	0	9976,9	12006,1	1691
Farestald (2014)	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	325866	0	3523,5	19440,0	0	3523,5	19440,0	1215
Farestalde før 2007 (incl. opført i 2009)	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	325868	0	5425,9	41162,0	0	5425,9	41162,0	1871
Løbeafdeling (før 2007)	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	325871	0	6633,0	8040,0	0	6633,0	8040,0	670
Drægtighedsstalde før 2007.	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	325874	0	14573,0	17537,0	0	14573,0	17537,0	2470
Dybstrøelse kalve	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	325909	5	0	0*	0	0	0*	119
Løbeafdeling (2014)	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	325877	0	3979,8	4824,0	0	3979,8	4824,0	402
Sum			44112,1	103009,1*		44112,1	103009,1*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Nudrift

Staldafsnit								
	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
Drægtighedsstald (2014)	325879	0	9976,9	12006,1	0	9976,9	12006,1	1691
Farestald (2014)	325880	0	3523,5	19440,0	0	3523,5	19440,0	1215
Farestalde før 2007 (incl. opført i 2009)	325881	0	5425,9	41162,0	0	5425,9	41162,0	1871
Løbeafdeling (før 2007)	325883	0	6633,0	8040,0	0	6633,0	8040,0	670
Drægtighedsstalde før 2007.	325885	0	14573,0	17537,0	0	14573,0	17537,0	2470
Løbeafdeling (2014)	325887	0	3979,8	4824,0	0	3979,8	4824,0	402
Sum			44112,1	103009,1		44112,1	103009,1	

Staldsystem

Der er delvis fast gulv i mange af stierne. Lugtemissionen fra delvis spaltegulv er lavere og luftkvaliteten er forbedret, da man har reduceret spaltearealet.

Stalde med delvis spaltegulv er typisk i drift med lavere rumtemperatur end stalde med fulddrænedegulve. Rumtemperaturen har ligesom gulvtype og gylleoverflade stor betydning for staldens frigivelse af lugt.

Overbrusning

Der overbruses i alle stalde dagligt. Overbrusning af gødearealet i stierne forbedrer grisenes gødeadfærd, så de opretholder et tørt og rent lejeareal på det faste gulv.

Udslusning af gylle

Gyllen udsluses hver uge i forbindelse med afhentning af gylle til biogas.

Det at der ikke står gammel gylle i kanalerne er med til at sænke lugtemissionen fra stalden, da lugteudledningen stiger i takt med gyllens alder.

Teltoverdækninger

Der er telt på ejendommens gylletanke, hvilket medvirker til reduceret lugtafgivelse fra tankene.

Gyllebeholdere nærmere end 300 meter fra beboelse.

Det er et lovkrav, at gyllebeholdere der indeholder husdyrgødning af svin eller kødædende pelsdyr og ligger mindre end 300 m fra nabobebyggelse på etableringstidspunktet, skal være forsynet med fast overdækning, medmindre de er lovligt etableret før den 1. januar 2007 eller godkendt før 1. januar 2007.

Der ligger beboelse indenfor 300 meter fra den mindste husdyrbrugets gyllebeholdere. Beholderen er opført inden 1. januar 2007, og derfor er de ikke omfattet af krav om fast overdækning i henhold til ovenfor nævnte lovkrav. Gyllebeholderen har dog teltoverdækning.

Der ligger beboelse indenfor 300 meter fra den største husdyrbrugets gyllebeholdere. Beholderen er opført efter 1. januar 2007, og er derfor omfattet af krav om fast overdækning, hvis den anvendes til gylle fra svin, kødædende pelsdyr eller biogasgylle med indhold af gylle fra svin eller kødædende pelsdyr. Der er stillet vilkår herom i miljøgodkendelsen.

Støj og rystelser

Ansøger oplyser:

- Der anvendes støjsvage ventilatorer.
- Foderanlæg, kværne og tørrerier er placeret indendørs.
- Der anvendes støjsvag gyllepumpe (el).
- Alle porte og døre er lukket i forbindelse med fodring.
- Der fodres ikke om natten.

Kommunens vurdering:

Støjkilder fra husdyrbruget udgøres primært af ventilatorer, foderanlæg, kværne og tørreri.

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støj, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støj.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj og rystelser, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj eller rystelser for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Ansøger oplyser:

Der er lys i staldene fra kl 6.00 til kl 23.00, som tænder og slukker automatisk.

Kommunens vurdering: Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udslusning af gylle samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Kommunens vurdering:

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Ansøger oplyser:

Den primære støvkilde er støv fra ventilationsanlæg. Der er overbrusningsanlæg i alle stalde.

Der tippes kun foder af i korngrav, der så snegles ind i siloerne. Der blæses ikke foder ind i siloerne længere.

Umiddelbart er der ikke nogen støvkilder på ejendommen, der kan være til gene for omkringboende. Alt foder opbevares i udendørs eller indendørs i lukkede siloer. Transport af foder mellem fodersiloerne og stalden foregår i et lukket system, derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset.

Sørerne i løbestald og farestald får vådfoder, mens søer i drægtighedsstald og sygestalde får tørfoder.

Kommunens vurdering:

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Der gøres opmærksom på at IE-brug har en særlig forpligtelse til at reducere støvemissioner fra staldanlægget jævnfør kap. 17 om særregler for IE-brug i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en miljøgodkendelse vurdere, om til- og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en miljøgodkendelse stilles vilkår til om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt internt på bedriften. Endelig er der transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder.

Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Transport	
Transport	Type
	Husdyrgødning - Hjemme, egne mm. (ikke offentlig vej) - Hjemme, egne mm. (offentlig vej) - Gylleaftale
	Lastbiltransport biogas Foder fra foderstof Diesel
	Gyllen afhentes i fortanken af Biogas. Ved udbringning af gylle på markerne køres der med 25 tons gyllevogne. Skal gyllen fragtes længere væk end 10 km foregår det med lastbil, som kører med 30 tons ad gangen. Der produceres ca. 19.435 m ³ gylle årligt. 7 x ugentligt 1 x ugentligt 12 x årligt

	Husdyr til og fra ejendommen	5 x ugentligt
	Dyrlæge	1 x månedligt
	DAKA	2-3 x ugentligt

Tabel 1. Antal transporter til og fra ejendommen.

De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Kommunens vurdering:

Ansøgt projekt vil betyde en uændret transport til og fra husdyrbruget. Transport til og fra ejendommen er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Døde dyr

Ansøger oplyser, at alle døde dyr bliver opbevaret under kadaverkappe, på befæstet areal, hævet fra jorden og placeret så direkte sollys undgås. DAKA kommer og henter døde dyrene førstkommande hverdag efter ansøger har bedt om afhentning.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Management

Foder

Forbrug af vand og energi

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I godkendelser og tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg

NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT					
Produktion	BAT krav Areal (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#325864) Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1691 1,20	1	2029		
(#325866) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	1215 0,66	1	802		
(#325868) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	1871 1,30	1	2432		
(#325871) Søer, gølle og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	670 1,30	1	871		
(#325874) Søer, gølle og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	2470 1,20	1	2964		
(#325909) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	119 0,84	0,58	58		
(#325877) Søer, gølle og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	402 1,30	1	523		

I ansøgningsystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 9679 kg NH₃/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 400 kg NH₃/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 10080 kg NH₃/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 10059 kg NH₃/år.

Der anvendes følgende ammoniakreducerende tiltag: Overdækning af gyllebeholdere

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	9679	400	10080
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	9679	380	10059
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	21
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Ud over beregningen af den samlede ammoniakemission har ansøger beskrevet husdyrbrugets valg af den bedst tilgængelige teknik, herunder forhold til råvarer energi, management m.v.

Der er beskrevet følgende vigtigste anvendte virkemidler:

- Staldsystemer
- Overbrusningsanlæg
- Opbevaring af husdyrgødning

Nedenstående emner er beskrevet under afsnittet IE-brug:

- Vand og energiforbrug
- Fodring
- Management

Staldindretning

Alle stalde til svin er indrettet med delvis spaltegulv på nær farestald opført i 2007 og 2009, som er kassestier med fuldspalter. Kvæg går på dybstrøelse og er på græs i sommerhalvåret.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Dybstrøelse:

- Dybstrøelse afhentes direkte ud fra stald og køres til biogas i Videbæk.

Gylle:

- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Tanken tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.
- Årligt efterses inspektionsbrønd ved gylletank, for om der er vand der lugter eller som ser ud til at være med gyllerester. Ved tegn på utætheder kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er fast overdækning af gylletankene. Dette reducerer ammoniakfordampningen.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 5./10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. opbevaring af husdyrgødning.

Alternativer og fravalg BAT

I følge ansøgningen er følgende teknikker fravalgt:

Gyllekøling.

Der er tale om eksisterende stalde, hvor gulvet vil skulle brydes op, inventar og skillevægge pilles ned for at nedstøbe køleslanger. Det er der ikke proportionalitet i, særligt heller ikke da varmen fra kølesystemet ikke kan anvendes på den pågældende bedrift. Der er opsat et stokerfyr, der dækker varmebehovet. Derved vurderes det at etablering af gyllekøling, ikke er proportionale med miljøeffekten, jf. til teknologibladet "Køling af gylle i stalde til søer og smågrise".

Gylleforsuring

Gylleforsuring er fravalgt, da de årlige omkostninger til gylleforsuring overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, ved en mindre udvidelse på under 75 DE, jf. Teknologibladet "Svovlsyrebehandling af gylle i sostalde". Der er kun tale om en udvidelse med dybstrøelse til kalve. Ydermere afsættes hovedparten af gyllen til biogas, der er uforeneligt med forsuret gylle.

Hyppig udslusning

Hyppig udslusning er fravalgt som teknologi, idet teknologien kun er godkendt til lugtreduktion og i slagtesvinestalde. Der udsluses dog ugentligt, da biogas afhenter gyllen på ejendommen.

Punktudsugning

Punktudsugning er fravalgt, idet teknologien kun er godkendt til slagtesvinestalde.

Kemisk og biologisk luftrensning

Kemisk og biologisk luftrensning er fravalgt, da de årlige omkostninger til kemisk- og biologisk luftrensning overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, ved en mindre udvidelse på under 75 DE, jf. Teknologibladene "Kemisk luftrensning med syre og biologisk luftrensning".

Fravalget af gyllekøling, gylleforsuring, hyppig udslusning, punktudsugning, kemisk og biologisk luftrensning er velbegrunder, eftersom der ikke er proportionalitet mellem udgift og reduceret ammoniak og det ikke vurderes til at være BAT for ansøgte husdyrbrug.

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Miljøvurdering af IE-husdyrbrug

IE-husdyrbrug er husdyrbrug, med intensiv fjerkræavl eller svineavl, som er omfattet af Europa-Parlamentet og Rådets om industrielle emissioner (IE-Direktivet.) IE-Direktivet er indarbejdet i den danske lovgivning.

Husdyrbruget Nørbæk 22, 6950 Ringkøbing er et IE-husdyrbrug, fordi det har en husdyrproduktion på over 750 stipladser til søer

Idet ansøgningen omhandler et IE-husdyrbrug skal det som tillæg til miljøvurderingen desuden sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at

- 1) der ud over iagttagelse af kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) til reduktion af ammoniakemissionen er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- 2) energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- 3) mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- 4) produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,
- 5) affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages,
- 6) der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik, og
- 7) der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Udnyttelse af energi og råvarer

Ansøger har i ansøgningen beskrevet følgende omkring energi- og vandbesparende foranstaltninger.

Energi:

Ansøger oplyser, at el anvendes hovedsagligt til ventilation, gyllepumpning, belysning, foderfremstilling og udfodring.

Energiforbrug	Årligt forbrug
Elforbrug (kWh)	600.000
Diesellole (l)	3.000

Træpiller (t)	12 tons
Kornafrens	30 tons

Der er lysstyring i løbestalden.

Der var tidligere 2 varmelamper over hulerne. De er reduceret til 1.

Der anvendes hundehulsplader i smågrisehulerne.

Alle rør isoleres.

Oliefyret er erstattet med et stokerfyur.

Der er opsat LPC-ventilatorer i de nye fare- og løbestalde, som er lavenergiforbrugende og støjsvage. Vedligeholdelse af ventilationsanlægget sparer energi. Det bemærkes, at op til 35 % af energiforbruget på en gennemsnitlig svineproduktion bruges på ventilation og øvrige 35 % på opvarmning.

Et velfungerende ventilationsanlæg er med til at sikre, at emissionen fra staldene kastes tilstrækkeligt langt op i luften, således at naboerne ikke bliver generet unødigt. Ventilatorer, der ikke er vedligeholdt eller ikke bliver rengjort, bruger som regel mere energi end normalt.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at jævnlig kontrol af ventilationsanlæggene inkl. alarmanlægget skal udføres.

Dette skal ses i forhold til den energimæssige besparelse, der kan være ved at vedligeholde ventilationssystemet løbende. Vedligeholdelse omfatter blandt andet kontrol af temperatur- og luftfugtighedsfølere. Fejlvisning på følere kan være betydelig og årsag til et markant merforbrug af energi. Følere, der viser for lav temperatur og/eller for høj luftfugtighed, vil medføre et større varmeforbrug end nødvendigt. Tillige vil en for tør staldluft påvirke dyrenes sundhed (udtørrede slimhinder). Beskadigede ventilatorvinger har en forringet energieffektivitet og vil desuden give mere støj. Defekte lejer støjer, har forringet energieffektivitet og kan give pludselige nedbrud.

Til opvarmning af stalde og stuehus anvendes der træpiller. Træpillerne opbevares udendørs i glasfibersilo.

Vand

Ansøger oplyser, at ejendommens vandforbrug på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Der anvendes vand fra Lybæk vandværk.

Vandforbrug	
Vandforbrug	19.500 m ³

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller vandventiler over krybbe, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Der gøres opmærksom på at IE-brug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til en hver tid gældende bygningsreglement jævnfør kap. 17 om særregler for IE-brug i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

For at leve op til EU BAT-konklusionen med hensyn til vand- og energiforbruget er der stillet vilkår til, at vand og energiforbruget registreres, og at den årlige opgørelse gemmes og kan fremvises ved kommunens tilsyn.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at med de stillede vilkår, vil husdyrbrugets udnyttelse af energi og råvarer lever op til den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Substitution af særligt skadelige eller betænkelige stoffer

I det der i det primære landbrugsproduktion generelt kun anvendes godkendte produkter og kemikalier, er det Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at husdyrbrugets ikke anvender skadelige stoffer der udsætter befolkningen for sundhedsfare hverken herhjemme eller ud over landets grænser.

Optimering af produktionsprocesser

Ansøger oplyser, at:

Miljøledelsessystem

Der er indføres et miljøledelsessystem på ejendommen. Det vil sige:

- Bedriftens miljøforhold er gennemgået.
- Der er formuleret en miljøpolitik.
- Der er fastsat et ambitionsniveau i form af miljømål.
- Der er udarbejdet en plan for, hvordan målene nås.
- Der evalueres en gang årligt, om målene er nået.
- Miljøledelsessystemet gennemgås en gang årligt.

Management/Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressource forbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejdsgange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- På bedriften er der udarbejdet beredskabsplan, således at skade ved uheld kan minimeres.
- Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.
- Bedriften efterlever kravene med tilhørende egenkontrolprogram i "Danish"-produktstandarden. En DANISH-godkendelse er landmandens kvalitetsstempel på, at forholdene i besætningen lever op til dansk lovgivningen og branchens egne krav. Den omhandler primært forhold vedr. dyrevelfærd, fødevarerikkerhed og sporbarhed i primærproduktionen. Endvidere stilles der krav om renholdelse, skadedyr,

foderopbevaring og generelt management. Der iværksættes et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder bl.a.:

- At hjælpestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildeling af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstofnorm på den enkelte mark, således der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Endvidere laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget gødning ikke er større end normerne foreskriver.
- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Vurdering

Ud fra ovennævnte egenkontroller, som indgår i den daglige drift, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for management.

Fodringsstrategi

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler til levering af råvarer.
- Foderanlæg justeres jævnlige, således at udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Der anvendes N-balanceret foder baseret på energibehov og fordøjelige aminosyrer.
- Der anvendes fasefodring af søerne, så søer i forskellige stadier (cyklus) kan tildeles forskellige foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres 2 forskellige blandinger, en drægtighedsblanding eller en diegivningsblanding. Dette sikre, at søerne tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Vurdering

Det vurderes ud fra ovennævnte procedurer og tiltag, som er medvirkende til at minimere udskillelsen af fosfor og kvælstof, og derfor også ammoniakemissionerne, at husdyrbruget lever op til BAT for fodringsstrategi.

Vand

- Vandforbruget registreres en gang årligt i regnskabet.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Defekte drikkekopper udskiftes.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at, minimere forbruget af vaskevand.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Der er drikkekopper eller drikkenipler over krybber i alle staldafsnit. Herved undgås drikkevandsspild.
- Staldene rengøres med højtryksrensere efter iblødsætning. Derved reduceres vandforbruget til vask.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere vandforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for vand.

Energi

Belysning:

- Der er kun lys i driftsbygningerne når der arbejdes og når det i øvrigt er nødvendigt af produktionsmæssige årsager.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller har bevægelsessensor, hvorved unødvendigt energi forbrug undgås.
- Der anvendes lavenergi-belysning i bedriften

Ventilation:

- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer ventilation i forhold til staldtemperatur (og fugtighed), og giver dermed lavest muligt forbrug af energi.
- Ventilationsanlægget til ses dagligt for driftsforstyrrelser.
- I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Hvorved unødigt energiforbrug til ventilation undgås.

Øvrige:

- Elforbruget registreres månedligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.
- Gylletankene er overdækkede og der er dermed ikke tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transporter, og derved energiforbruget i forbindelse med udkørsel af gyllen.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere energiforbruget og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for energi.

Spildevand

- Spildevandsmængden forsøges reduceret ved fx at anvende højtryksrensere ved vask af stalde, identificere og reparere evt. lækage hurtigst muligt, se afsnittet BAT Vand.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Arealet hvorfra der opsamles overfladevand fra befæstede arealer er minimeret til kun at omfatte holdeplads ved gyllebeholder.
- Overfladevandet fra det befæstede areal ledes til gyllebeholder.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere mængden af spildevand og til at holde løbende fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for spildevand.

Støj

- Der anvendes støjsvage ventilatorer.
- Foderanlæg, kværne og tørrerier er placeret indendørs.
- Der anvendes støjsvag gyllepumpe (el).
- Alle porte og døre er lukket i forbindelse med fodring.
- Der fodres ikke om natten.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støj. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støj.

Støv

- Der er overbrusningsanlæg i alle stalde, hvilket reducerer støvgener.
- Alt foder opbevares i lukkede siloer. Transport mellem udendørs siloer og foderlade foregår i et lukket system.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge og minimere støv. Vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støv.

Teknologien bidrager til en væsentlig reduktion af drivhusgasemissionen, fordi biogasanlæg producerer CO₂-neutral energi og samtidig bidrager til at reducere metan- og

lattergasudledning fra håndtering af husdyrgødning. Endvidere bidrager afgasning til en reduktion af lugtudledning fra udbragt gylle og øger udnyttelsen af kvælstof.

Udbringning af husdyrgødning

- Flydende husdyrgødning udbringes ved slangeudlægning eller nedfældning. Disse udbringningsmetoder er blandt de bedste mht. at reducere ammoniak emissionen fra det udbragte husdyrgødning.
- Al gylle nedfældes på sort jord og i græsmarker eller der anvendes en teknik, som kan reducere ammoniakfordampningen med samme effekt som nedfældning på den pågældende arealtype (fx forsuring).
- Efter udbringning af fast møg og dybstrøelse tilstræbes der nedpløjning af udbragt husdyrgødning hurtigst muligt.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at holde en passende afstand til områder, hvor der er risiko for afstrømning til vandløb, vandboringer, osv. Derved mindskes risikoen for tab af fosfor og nitrat, samt forurening af vandmiljøet.

Vurdering

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for udbringning af husdyrgødning.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management, fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning, forarbejdning af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets management og optimering af produktionsprocesser er med til at sikre, at produktionsprocesserne løbende optimeres og lever op til den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Iagttagelse af affaldshierarkiet

I forbindelse med driften af husdyrbruget skal produktion og håndtering af affald foretages således, at den i størst mulig omfang følger prioriteringen nedenfor.

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.

4) Anden nyttiggørelse.

5) Bortskaffelse.

Ansøger har om affald oplyst,

Fast affald

Der findes en række forskellige affaldstyper på ejendommen, såsom papir, pap, glas, plast, jern m.v.

Generelt er affaldsmængden minimal på ejendommen, det har ikke været muligt at angive et estimat for mængden. Pap, papir og plastaffald opbevares i container og bortskaffes via Genbrugsplads. Jern og skrot afhentes af jernhandler.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-spærepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicerum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Kanyler, flasker og knive opsamles i gule spande fra Marius Petersen, som også afhenter dem ved behov. Spanden opbevares i foderladen. Der forefindes ikke medicinrester på ejendommen.

Olie- og kemikalieaffald

Der forefindes ikke pesticidaffald på ejendommen, da al kemi opbevares i Skuldbøl.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at der med affaldssorteringen er foretaget forberedelse med henblik på genbrug og med afsætningen til godkendte affaldsmottagere eller genbrugspladsen er det sikret, at affaldets videre vej i affalds hierarkiet vil blive håndteret bedst muligt.

Emissionsovervågning

Ved miljøgodkendelse af IE-husdyrbrug skal Ringkøbing-Skjern Kommune jf. 36 stk. 7-13 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug sikre, at IE-husdyrbrug mindst en gang årligt indberetter resultaterne af emissionsovervågningen til kommunen.

Indberetningen skal omfatte beregninger, målinger, procedurer m.v., som skal foretages som led i egenkontrol.

Der er i driftsvilkårene til de emissionsbegrænsende tiltag på husdyrbruget stillet vilkår til overvågningen.

Ringkøbing-Skjern Kommune indhenter ved tilsyn de relevante oplysninger til brug for emissionsovervågningen og kontrollerer, at forudsætningerne for godkendelsen overholdes.

Begrænsning i anvendelse af relevante farlige stoffer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 1 nr. 13, at på IE-husdyrbrug skal anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med IE-husdyrproduktionen begrænses med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Bestemmelsen er en følge af, at virksomheder der håndterer relevante farlige stoffer i henhold til IE-Direktivet skal gennemføre en basistilstandsrapport ved opstart eller revurdering af virksomheden således, at det kan fastlægges, hvilken tilstand anlægsområdet i tilfælde af en forøget forurening skal bringes tilbage til.

Farlige stoffer, som kan forurene jord og grundvand på husdyrbruget, vil i henhold til (EF) nr. 1272/2008 være stoffer, der kan medføre akut toksicitet og stoffer, der er farlige for vandmiljøet.

Disse stoffer vil være mærket som vist i nedenstående tabeller:

Mærkningselementer for akut toksicitet

Klassificering	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
GHS-piktogrammer				
Signalord	Farligt	Farligt	Farligt	Advarsel

Mærkningselementer for stoffer, der er skadelige for vandmiljøet

KRONISK

	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
GHS-piktogrammer			Der anvendes ikke piktogram	Der anvendes ikke piktogram
Signalord	Advarsel	Der anvendes ikke signalord	Der anvendes ikke signalord	Der anvendes ikke signalord

Ringkøbing-Skjern Kommune har derfor stillet vilkår, således at der ikke er behov for at udarbejde basistilstandsrapport for husdyrbruget.

Særregler for IE-husdyrbrug

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastsat en række særregler for IE-husdyrbrug, som i det følgende vurderes i forhold til det ansøgte.

Miljøledelse

På baggrund af BAT-konklusionen af 21.02.2017 er der i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen stillet krav om, at IE-husdyrbrug, skal have et miljøledelsessystem der:

- 1) formulerer en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætter miljømål,
- 3) udarbejder handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluerer miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med ovenstående krav. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Miljøledelsessystemet skal være etableret og virke fra den dag miljøgodkendelsen er meddelt.

Overholdelsen af reglerne om miljøledelse indgår i det regelmæssige tilsyn efter miljøtilsynsbekendtgørelsen. Endvidere skal der årligt indsendes dokumentation for miljøledelse, med undtagelse i de år, hvor kommunen har været på tilsyn på husdyrbruget.

Oplæring af personale

IE-husdyrbrug skal sørger for at oplære eksisterende og nye medarbejdere. Overordnet set skal oplæringen angå relevant lovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, reparation og vedligeholdelse af udstyr, samt beredskabsplanlægning og -styring mv.

IE-husdyrbruget er forpligtiget til at sikre, at et oplæringsmateriale, der angår de forhold som følge af bestemmelsen i kapitlet om særregler for IE-husdyrbrug i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er tilgængelig for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende ved tilsyn.

Plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse

Det fremgår af kapitel 17 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, at IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser.

Kontrolplanen og kontrollen skal som minimum omfatte følgende forhold:

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder).
- 2) Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder.
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.

5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).

6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).

7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.

8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.

Kontrol, reparation og vedligeholdelse, skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere skal som minimum gennemføres én gang årligt.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen og reparation i forbindelse med tilsyn. Endvidere skal der årligt indsendes logbog over de gennemførte kontroller og reparationer, med undtagelse i de år, hvor kommunen har været på tilsyn på husdyrbruget.

Beredskab

Det fremgår af lovgivningen at for IE-brugs skal der foreligge en beredskabsplan til håndtering af uheld og uventede emissioner. Beredskabsplanen skal indeholde en plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.

Der skal foreligge handlingsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip).

Det skal fremgå, hvor der er tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f. eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmætter eller ruller til olieudslip).

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets beredskabsplan lever op til den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Hændelser og uheld

Hvis der indtræffer hændelser eller uheld på et IE-husdyrbrug, der mærkbart berører miljøet, uden at hændelserne eller uheldene er omfattet af reglerne om miljøskade efter kapitel 5 a i husdyrbrugloven, skal der, uanset den 8-årige retsbeskyttelse i husdyrbrugloven, ved påbud foretages sådanne ændringer i vilkårene for godkendelsen af IE-husdyrbruget, at konsekvenserne for miljøet af indtrufne hændelser eller uheld begrænses og for at hindre eventuelle yderligere hændelser eller uheld.

Ringkøbing-Skjern Kommune har stillet vilkår om anmeldelse af driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet samt udarbejdelse af skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

På baggrund af den skriftlige orientering vil der blive taget stilling til behovet for ændringer af miljøgodkendelsens vilkår.

Foderblandings- og fodringsstrategi

Den seneste BAT-konklusion for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin omfatter teknikkerne fasefodring, letfordøjelig uorganisk fosfat og tilsætning af fytase til foderet. Formålet er, at begrænse fosforudskillelsen og dermed reducere risikoen for påvirkning af vandmiljøet ved udvaskning.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til [forordning \(EF\) nr. 1831/2003](#) om fodertilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med et lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til [forordning \(EF\) nr. 1831/2003](#) om fodertilsætningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

BAT-konklusionen er indarbejdet som generel lovgivning i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36, og der skal ikke stilles vilkår herom. Dokumentation for overholdelsen skal opbevares i 5 år og forevises på forlangende ved tilsyn. Endvidere skal der årligt indsendes dokumentation for overholdelse af fodringskrav til Ringkøbing-Skjern Kommune, med undtagelse i de år, hvor kommunen har været på tilsyn på husdyrbruget.

Den ansøgte produktion er et IE-brug, som følge af, at der er mere end 750 stipladser til søer og er derfor omfattet af kravet.

Ansøger har i BAT-redegørelsen anført følgende om mere effektiv fodring:

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Der er faste aftaler til levering af råvarer.
- Foderanlæg justeres jævnlige, således at udfodret mængde svarer til dyrgruppen og unødigt foderspild minimeres.
- Der anvendes N-balanceret foder baseret på energibehov og fordøjelige aminosyrer.
- Der anvendes fasefodring af søerne, så søer i forskellige stadier (cyklus) kan tildeles forskellige foderblandinger. I denne produktion kan der udfodres 2 forskellige blandinger, en drægtighedsblanding eller en diegivningsblanding. Dette sikre, at søerne tildeles foder, hvor næringsstofferne er tilpasset netop deres størrelse og behov. Kravet til næringsstoffer er forskelligt, og ved at fasefodre indenfor normerne undgås en generel overforsyning med råprotein og fosfor, som ellers vil udskilles via husdyrgødningen og belaste miljøet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, på baggrund af oplysninger om husdyrbrugets fodring og de generelle krav til fodring, at husdyrbrugets foderblandings- og fodringsstrategi lever op den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Manglende overholdelse af vilkår

Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, skal straks underrette kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.

Ringkøbing-Skjern Kommune har til opfyldelse heraf stillet vilkår om dette i miljøgodkendelsen.

Årlige indberetning til kommunen

IE-husdyrbrug skal en gang årligt indsende kopi af logbøger eller anden dokumentation for anvendt miljøteknologi, miljøledelsessystem, at kontrolprogrammet for vedligeholdelse er gennemført og for fodringskrav.

Dokumentationen skal indsendes samlet til kommunalbestyrelsen hvert år senest den 31. december. Informationerne skal angå det forudgående kalenderår. Oplysningerne skal dog ikke indsendes, hvis kommunen inden for det seneste kalenderår har gennemført et miljøtilsyn på husdyrbruget.

Ophør af aktiviteter

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 45, at IE-husdyrbrug senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurenede jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Ved ophør forstås:

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16a, stk. 2, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, eller
- 3) situationer omfattet af § 59a, stk. 2, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16a, stk. 2, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at placeringen af dybstrøelsesareal til kvæg har været overvejet, men at den valgte placering, anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til logistik og det omgivende miljø. Alternativet til denne miljøgodkendelse er at beholde den nuværende produktion.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støj- og vibrationskrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj og rystelser fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgeneafstande.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- godkendelse af eksisterende produktionsarealer på husdyrbruget samt etablering af dybstrøelsesareal i eksisterende stald kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

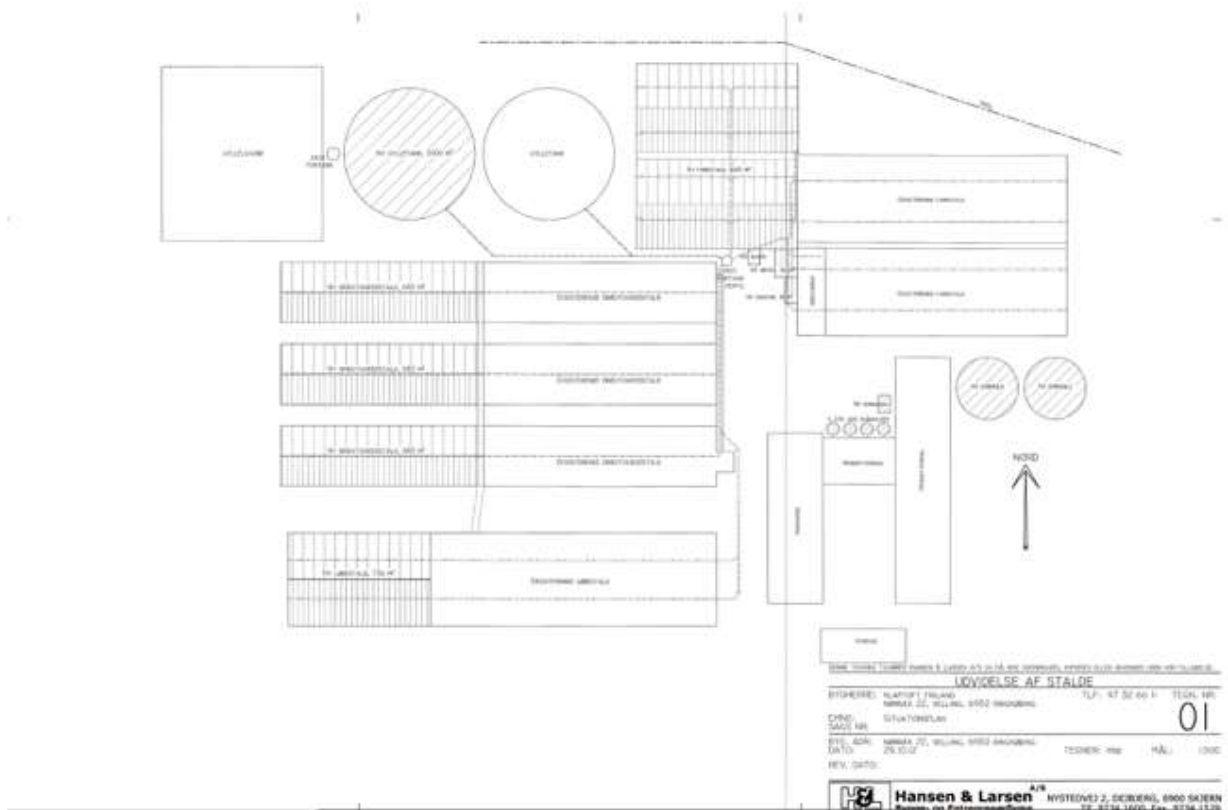
Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Bygningsoversigt

Bilag 2: Afløbsplan

Afløbsplan. Gyllelagunen er fjernet og der er etableret en fortank imellem gylletankene og stald.

Placering af regnvandsbassinet:

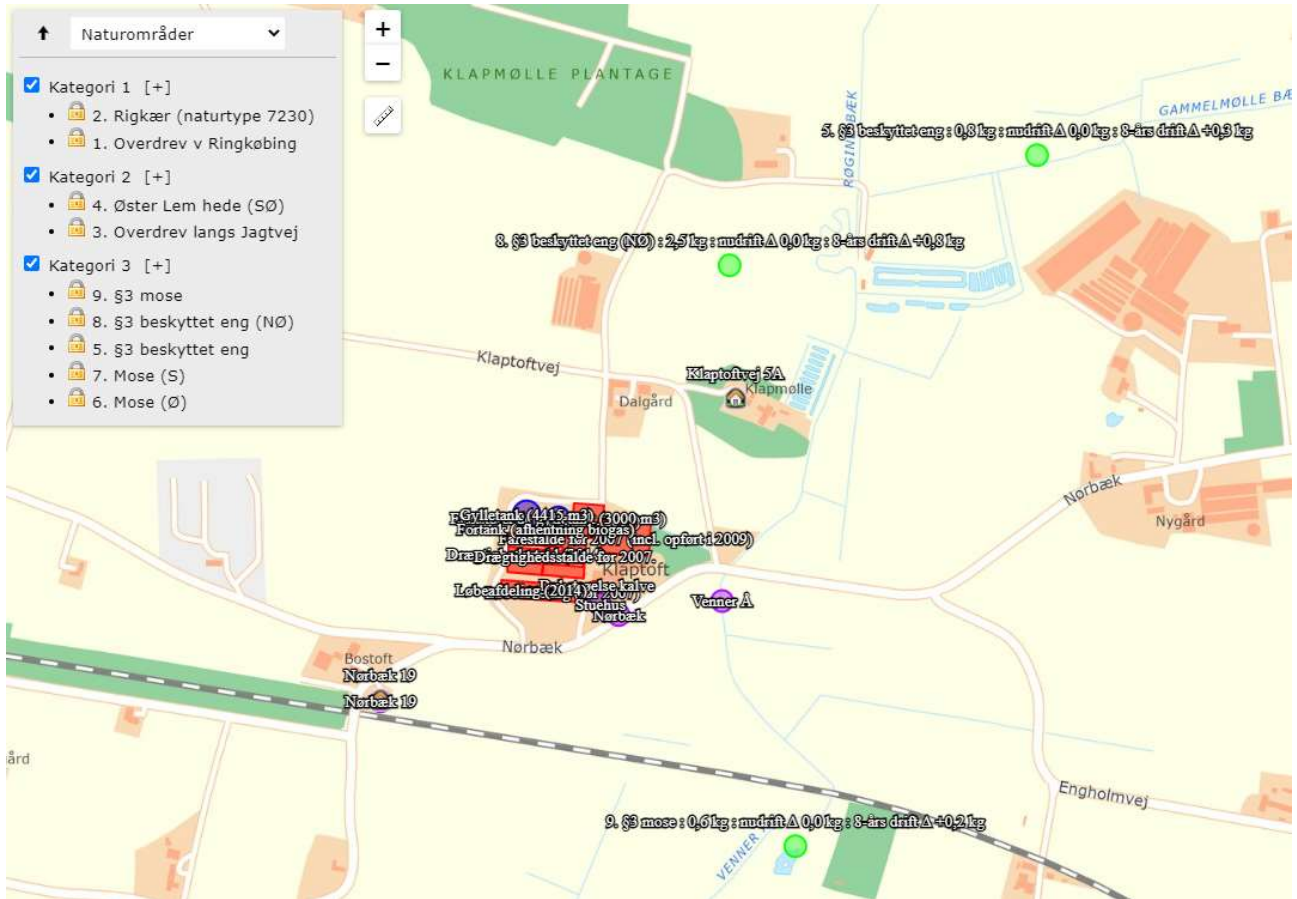
Forsinkelsesbassin etableret i 2020.

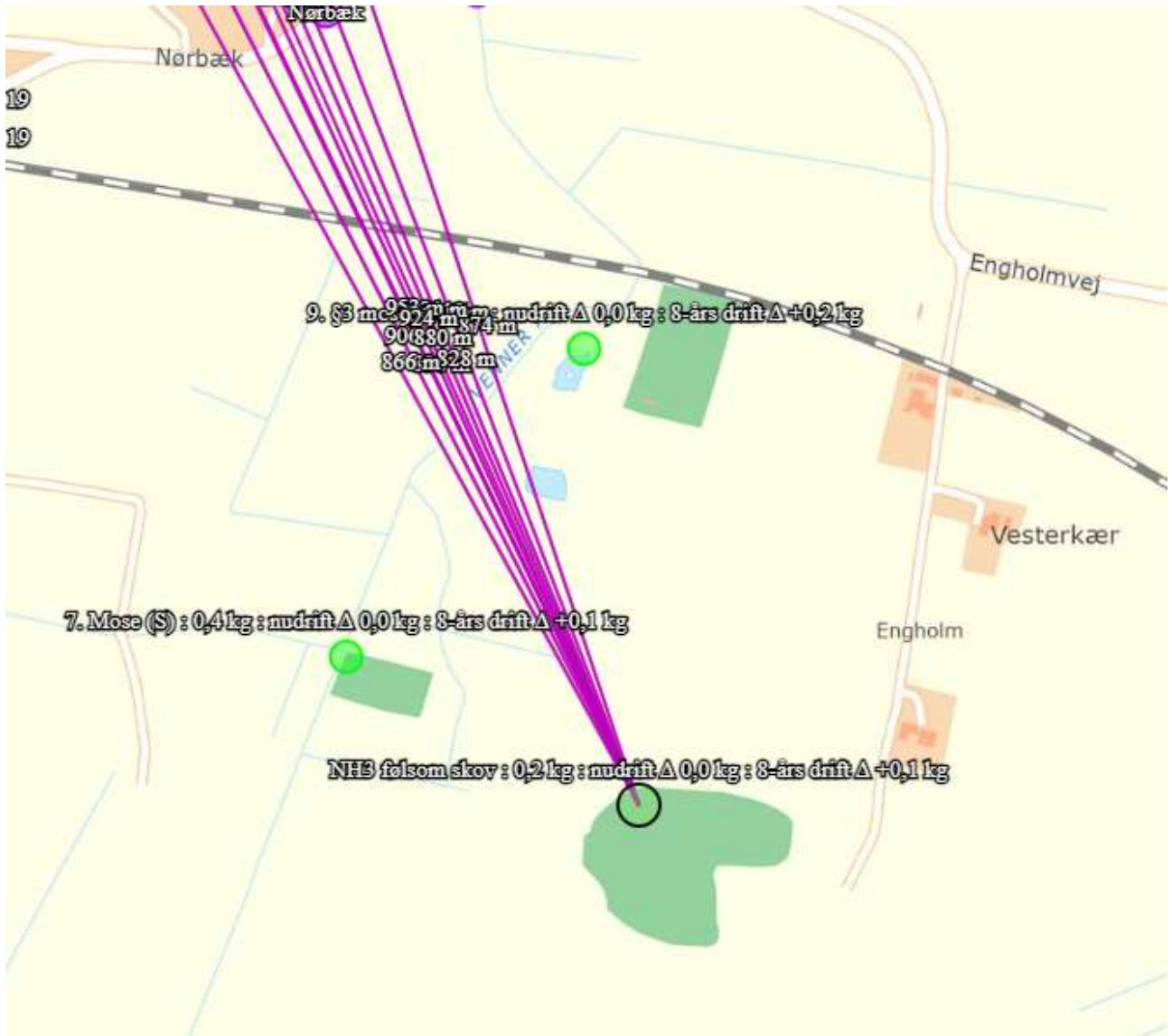
Bilag 4: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 979 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnet.

Bilag 5: Natur

Bilag 6: Affald

Affald m.m.											
Døde dyr	Dyreart		Type opbevaring	Maks. Mængde/år							
	Smågrise		Klimacontainer	150 containere							
	Søer		Indhegnede spalter	300 søer							
Fast Affald Mængde, opbevaring og bortskaffelses metode.	Art	Mængde	Opbevaring	Bortskaffelses metode							
	Forbrændingseget (Vaskede kemikaliedunke, papirsække mm.)	-	12 m3 container	Marius Pedersen							
	Ikke forbrændings-egnet (f.eks. jern)	-	I en bunke udendørs.	Lem Produkt							
	<table border="1"> <tr> <td>ISAG Kode</td> <td>Art</td> </tr> <tr> <td>19.00</td> <td>Forbrændingseget</td> </tr> <tr> <td>23.00</td> <td>Ikke forbrændingseget</td> </tr> </table>	ISAG Kode	Art	19.00	Forbrændingseget	23.00	Ikke forbrændingseget				
	ISAG Kode	Art									
	19.00	Forbrændingseget									
	23.00	Ikke forbrændingseget									
	Papir/pap	-	I værksted/maskinhus	Genbrugspladsen							
	Glas										
	Plast	-	I værksted/maskinhus	Genbrugspladsen							
Heraf PVC											
Heraf PVC	-	-	-								
Heraf Jern og metal											
Heraf Lysstofrør											
One, one- og kemikalieaffald	Dieselolietank	2500 l tank fra 2003.									
	- Alder, type og størrelse på tank. <i>Se derudover figur 1.</i>	1200 l tank hvorfra tankning af traktorer foregår (Maskinhus).									
	Art affald	Mængde	Opbevaring/Placering	Bortskaffelses metode							
	Spildolie (tromle, opsamling)	-	Maskinhus	Marius Pedersen							
	Affald fra produktion af kemiske bekæmpelsesmidler.	Ingen	-	-							
	Affald fra veterinære lægemidler (tømte glas, kanyler)	-	I forrummet i farestald	Marius Pedersen							